

«پویا» تشویق کنیم...

آشنایی با طرحی ساده برای ایجاد رقابت سالم در دانش‌آموزان دوره‌ی ابتدایی

مریم امیدفر

آموزگار دبستان تربیت، منطقه‌ی ده تهران

پروژه
رقابت آموزش ابتدایی

۲۰
دوره‌ی ۱۲
شماره‌ی ۴
دی ۸۷

- تشویق‌های مقطعی با دادن هدایای کوچک و بزرگ مرسوم، تأثیرگذار هستند، ولی تکرار آن اثر مثبت هدیه را کم‌رنگ می‌کند.
- ایجاد فضای آموزشی شاداب در محیط مدرسه و خانه، تنها با یک تشویق پویا میسر است.
- ایجاد حس رقابت در دانش‌آموزان، قدرتمندترین ابزار آموزشی است که باید به دور از حس حسادت از آن بهره گرفته شود و طرح تشویق پویا این قابلیت را داراست.
- با توجه به محدودیت‌های مالی مدرسه‌ها، طرح تشویقی پویا که با هزینه‌ی اندک قابل اجراست، می‌تواند بسیار سودمند باشد.

روش اجرا

این طرح تشویقی به این صورت است که ابتدا به تعداد دانش‌آموزان کلاس، پازل‌های پلاستیکی زیبا با تعداد ۹ تا ۱۵ قطعه تهیه می‌شود. سپس متناسب با تلاش هر دانش‌آموز، یکی از قطعه‌های پازل به او داده می‌شود؛ به گونه‌ای که طی دوره‌ای سه چهارماهه، پازل هر دانش‌آموزان کامل می‌شود.

سرعت تکمیل پازل‌ها، به میزان تکاپوی دانش‌آموزان وابسته است. بنابراین آنان دائم می‌کوشند قطعه‌های پازل خود را کامل کنند تا از یکدیگر پیشی بگیرند. به این ترتیب، حس رقابت سازنده در آنان زنده می‌شود. در این طرح، به ازای نمرات امتحانی عالی، انجام کارهای گروهی،

بسیاری از روش‌های آموزشی مؤثر در نظام آموزش و پرورش کشور به فراموشی سپرده شده‌اند. از جمله‌ی این موارد، «ایجاد حس رقابتی در دانش‌آموزان» است.

برخی از صاحب‌نظران آموزش بر این باورند که جو رقابتی در کلاس درس، به‌علت آمیخته شدن با حس حسادت، می‌تواند پیامدهای نامناسبی داشته باشد. البته نمی‌توان نادیده گرفت که افزایش جو حسادت، هم‌زمان با برانگیختن انگیزه‌ی رقابت، می‌تواند محاسن این روش را کم‌رنگ کند. اما اگر بتوانیم رقابتی سالم به دور از نفرت حاصل از حسادت را در کلاس درس ایجاد کنیم، به سرعت اثرات چشم‌گیر رقابت در بهبود آموزش را خواهیم دید.

در طرح تشویقی پویا، روشی اتخاذ شده است تا نوعی فضای رقابتی سالم در کلاس درس به‌وجود آید. در این طرح، به‌جای دادن هدایای مرسوم تشویقی و زودگذر، دانش‌آموزان را به‌صورت پیوسته و پویا مشتاق و کوشا نگه می‌داریم و با صرف هزینه‌ای اندک، حس کوشش و رقابت را در آن‌ها شعله‌ور می‌سازیم. با توجه به ویژگی پیوستگی و تداوم این روش تشویقی، نام «تشویق پویا» برای آن برگزیده شده است.

اصول

- تشویق یکی از اهرم‌های آموزشی است که باید از آن به بهترین شکل برای بهبود فراگیری دانش‌آموزان بهره بگیریم.